

<i>preek</i>	11 juni 2023
<i>thema</i>	Elke dag is een dag om Gods genade te ontvangen
<i>tekst</i>	1 Koningen 19:4b: Elia zei: ‘Het is genoeg geweest, HEER. Neem mijn leven, want ik ben niet beter dan mijn voorouders.’
liturgie:	
<i>gezongen votum en groet</i>	Liedboek 150a (Geprezen zij God!)
<i>gebed</i>	ELB 426 (Dank U voor de wonderen die gebeuren)
<i>kinderen naar hun club</i>	
<i>preek</i>	
<i>lezen 1 Koningen 19:1-8</i>	Liedboek 38:6,10 (Al mijn zuchten, al mijn bange zielsverlangen breng ik voor uw aangezicht)
<i>lezen Lucas 7:36-50</i>	Opwekking 428 (Amazing grace, how sweet the sound that saved a wretch like me) Opwekking 539 (Come, now is the time to worship)
<i>geloofsbelijdenis van Nicea</i>	Liedboek 704 (Dank, dank nu allen God)
<i>gebed</i>	
<i>kinderen komen terug</i>	
<i>collecte</i>	Opwekking 58 (Vrede zij u)
<i>zegen met gezongen amen</i>	

(1)

Er zijn van die speciale dagen waar je van kunt genieten, waar je blij op terugkijkt.

Wat zijn jouw speciale dagen? Noem eens een dag waar je blij op terugkijkt.

...

Op zo'n speciale dag ervaar je echt dat God in je leven aanwezig is met zijn genade, met zijn barmhartigheid, met zijn vrede ... tenminste: dat gun ik je van harte dat je dat zo ervaart.

Maar hoe ga je om met een snert dag?

Je hebt vast wel eens zo'n vreselijke dag waarop alles tegenzit. Dat is zo'n dag waarop alle blijdschap weg is. Het kan een dag worden die overschaduwd wordt door een akelig schuldgevoel, een dag waarop je je eigen onmacht ervaart, een dag waarop je niet weet hoe je verder moet. Zo'n afschuwelijke dag, hoe ga *jij* daarmee om?

Ik wil het vanmorgen omdraaien: laten we eens kijken hoe *God* met zo'n afschuwelijke dag omgaat!

Als je de overtuiging krijgt dat je een hopeloos geval bent, als je het leven niet meer aan durft, als je vastzit in onzekerheid en helemaal nergens meer toe komt, wat kun je dan van God verwachten?

In het Oude Testament vind je daar een heel mooi voorbeeld van, in de geschiedenis van Elia.

Elia zegt: ‘Het is genoeg geweest, HEER. Neem mijn leven, want ik ben niet beter dan mijn voorouders.’ Hoe reageert God daarop?

We lezen 1 Koningen 19 vers 1-8.

(2)

Elia verlangt naar de dood.

Hij heeft de bewoonde wereld achter zich gelaten. Tegen zijn knecht zei hij: ‘blijf maar hier’. Zelf is hij verder gegaan. Hij heeft de eenzaamheid gezocht, de verlatenheid, de onherbergzaamheid van de woestijn. Een volle dag heeft hij gereisd om dat te bereiken. Hij ligt onder een bremstruik. Daar heeft hij toch nog een beetje beschutting. Een beetje

troost. Hij heeft er geen oog voor.

Hij verlangt naar de dood. Daarom zoekt hij de HEER, in zijn gebed. Hij zegt: “Neem mijn leven”.

Waar is God nu Elia het zo moeilijk heeft? Laat ik een aantal punten noemen waarin je volgens mij Gods genade kunt zien.

Elia zoekt de eenzaamheid. Daar heeft hij de kracht voor.

Hij gaat onder een bremstruik liggen. Dat geeft beschutting en troost.

Hij bidt en noemt God: ‘HEER’ (= Hij is die Hij is: trouw, waar, machtig, aanwezig).

Hij pleegt geen zelfmoord. Hij legt zijn leven in Gods hand: “neem mijn leven”.

Op wel vier punten zie ik Gods genade. Maar Elia heeft er geen oog voor. Hij heeft het helemaal gehad. Hij wil sterven. Hij is mislukt. Zo voelt hij dat.

(3)

Hoe kan dit toch? Elia heeft immers een geweldige tijd achter de rug:

Hij zei dat het niet zou regenen; en het regende niet.

Drie moeilijke jaren kwamen daarna: jaren waarin Achab hem te pakken probeerde te krijgen; jaren waarin Elia eenzaam was, eerst nog in Israël en later in het buitenland. Maar de HEER zorgde voor hem: Elia had nooit gebrek aan eten of drinken. En steeds zag Elia de kracht van het woord van de HEER. De God van Israël had gezegd dat het niet zou regenen; en het regende inderdaad niet.

Hij gaf aan de koning de opdracht: roep het volk bij elkaar op de Karmel; en de koning gehoorzaamde.

De mensen kwamen bij elkaar. Elia hield een harde preek. Hij riep: “jullie kunnen niet kiezen! je moet kiezen voor de HEER of voor de Baäl!” Elia voelde zich alleen. Dat zei hij ook. “Ik ben de enige profeet van de HEER die nog over is.” Maar hij voelde zich sterk. Hij stelde een ‘wedstrijd’ voor tussen de god van de Baälpriesters en zijn God. Hij lachte de Baälpriesters uit. Hij bad een eenvoudig gebed, en de HEER antwoordde met vuur. Elia wist dat hij gewonnen had. De Baälpriesters liet hij grijpen en doden. Het volk was op *zijn* hand.

Hij bad om regen; en de stortregens plensden neer.

Elia rende voor de wagen van de koning uit. De koning volgde hem; *moest* hem volgen.

Maar Izebel bedreigt zijn leven. Voor Elia is dat een afschuwelijk moment.

Achab is nog steeds niet gewonnen voor de HEER. Hij blijft trouw aan zijn vrouw. Hij geeft zijn vrouw de ruimte voor haar afgodsdienst. Elia is vogelvrij verklaard.

Op Elia heeft dit een verlamrende uitwerking. Hij zakt helemaal in.

Hij heeft het beter willen doen dan zijn voorouders. Het draaide steeds om *hem*.

* Geen dauw of regen tenzij *ik* het zeg (1 Kon. 17:1).

* Het hele volk moet bij *mij* komen, bij de Karmel (1 Kon. 18:19).

* De enige profeet van de HEER die nog over is, dat ben *ik* (1 Kon. 18:22).

Als je er wat beter op let, begin je je te ergeren. Het draait wel heel erg om Elia. Als *hij* het niet goed doet, komt het niet goed. God lijkt van Elia afhankelijk.

Elia erkent zijn schuld.

Hij weet zeker dat zijn missie mislukt is. Hij ziet alleen nog wat fout gaat. Er blijft niets meer van hem over. “Ik ben niet beter dan mijn voorouders,” zegt hij. De grote momenten zijn vergeten.

Machteloos, moedeloos, schuldbevestigend, geeft hij zijn leven aan de HEER.

Laten we daarover nu gaan zingen. We zingen Psalm 38 vers 6 en 10 uit het Liedboek.

(4)

De HEER reageert liefdevol.

Hij geeft aan Elia gewoon wat eten en drinken. Verder niet. Elia mag zich ellendig

voelen. Hij krijgt daar de tijd voor. Hij mag ernaar verlangen dat de HEER zijn leven neemt. God overstelpt hem niet met verwijten. God probeert hem niet te overtuigen van Gods genade of van Elia's kortzichtigheid. Nee, niets van dat alles. Gewoon: eten en drinken, zodat Elia sterk genoeg is voor de reis: een zwerftocht van 40 dagen door de woestijn. Wat liefdevol is dat!

Diezelfde liefdevolle benadering vind je terug bij Jezus. We lezen Lucas 7 vers 36-50.

(5)

Jezus wordt een vriend van tollenaars en zondaars genoemd.

Tollenaars zijn mensen die geld verdienen ten koste van anderen. Zondaars nemen het niet zo nauw met de voorschriften van God.

In onze tijd zou je zeggen: het zijn mensen die gefocust zijn op rijk worden en daarbij alleen letten op hun eigen belangen; het zijn mensen die ontrouw zijn aan de wet van God en daarom door hun medegelovigen afgewezen worden en daardoor steeds verder wegraken bij God.

Hoe gaat Jezus met hen om?

Hij praat hun zonden niet goed. Maar Hij aanvaardt hen volledig en als ze niet zelf naar Hem toekomen, zoekt Hij hen op. Wat een liefdevolle benadering! Dat is genade!

Eén vrouw heeft die genade in bijzondere mate ervaren. Ze wil Jezus bedanken.

Ze hoort dat Jezus te gast is bij een Farizeeër en daar mee eet. Ze zoekt Jezus op in het huis van die Farizeeër. Als ze Jezus daar ziet, aan tafel, op een aanligbed, met z'n voeten zo naar achteren, dan moet ze huilen, vlakbij Jezus. Vreselijk! Want door haar worden zijn voeten nat! Ze schrikt ervan. Ze droogt zijn voeten snel af met haar haren. Notabene! Haren zijn in die tijd en in die cultuur de trots van een vrouw. Dat ze met haar haren Jezus' voeten droog probeert te krijgen, dat laat zien hoe ze zich klein voelt bij Jezus, zich totaal onderwerpt aan Jezus. En dat onderstreept ze nog extra door zijn voeten te *kussen* en er dure zalfolie over heen te gooien.

Ze trekt zich niets aan van de anderen.

Ze is eenvoudig blij met de genade die ze ontvangen heeft. Ze heeft geen oog voor anderen. Ze ziet alleen Jezus! Gods genade beheerst haar volledig.

De Farizeeër vindt het maar niks.

Hij is zó afwerend! Jezus probeert hem duidelijk te maken waarom deze vrouw zo doet. Dat komt (nog) niet over bij de Farizeeër. Hij blijft afwerend. En daar kunnen wij ons wel iets bij voorstellen. Goed omgaan met mensen die een slecht leven leiden, is moeilijk. Misschien ook wel omdat hun slechte gedrag aansluit bij jouw stiekeme wensen en verlangens. Je weert hen af, eigenlijk omdat je bang bent voor jezelf. En als ze terug willen komen, moeten ze wel precies in het gareel want anders is het niet goed. We vinden het maar moeilijk om onbekrompen Gods genade te delen met anderen. En zelf kunnen we Gods genade soms nauwelijks aanvaarden. We kunnen ook voor onszelf spijkerhard zijn.

Maar wat een genade! Jezus schrijft niemand af.

Hij wil zijn genade geven aan mensen die zichzelf in de weg zitten. Hij wil zijn genade geven, ook aan deze vrouw.

Ondertussen wil Hij wel dat we breken met de zonde! Dat merk je uit zijn reactie op die vrouw. Ze mag niet verder gaan met haar zonde.

Er is iets mis met haar, *ook volgens Jezus*. Ze staat bij God in de schuld. Het is heel erg. De zonde komt nooit alleen. Je gaat van het ene kwaad naar het andere. Je raakt er op den duur aan gewend. Je raakt eraan verslaafd.

Jezus vergeeft de zonde. De schuld wordt uitgewist. Ze mag gaan. Maar ze mag natuurlijk niet haar oude leven weer oppakken.

Ze gaat. Voor haar is het zo feestelijk!

Jezus helpt haar. Ze hoeft haar verleden niet langer als een zondige last met zich mee te dragen. Jezus bevrijdt haar van haar verleden. Ze mag als een nieuw mens verder, bevrijd van schuld.

Wat een genade! Laten we daarover nu gaan zingen. We zingen Opwekking 428.

(6)

Laten we samen oog hebben voor Gods genade!

Elia zag daar niets meer van. En toch was die genade er! God gaf nog steeds zijn genade. Hij was nog steeds met zijn genade aanwezig in het leven van Elia, doordat Hij aan Elia kracht gaf, doordat Hij aan Elia beschutting gaf, doordat Hij Elia toch hielp om op God te vertrouwen, doordat Hij Elia een laatste taak gaf: een opvolger zalven zodat Gods werk verder zou gaan. Wat een genade! Elia zag het eerst niet, maar het was er wel.

Dat geldt ook voor ons, vandaag. Laten we proberen te ontdekken hoe Gods genade in ons leven werkt. Dat moet niet op een goedkope manier. Soms moet je iemand de tijd geven om zijn schuld te ervaren. Maar laten we elkaar ondersteunen, en met elkaar Gods genade ontdekken in ons leven.

Laten we daar vervolgens ook van genieten!

Zoals die vrouw die bij Jezus kwam. Ze hoefde niet langer gebukt te gaan onder haar zonden. Ze was er al van bevrijd en ze was er blij mee. Daarom kwam ze met die dure zalfolie naar Jezus. Ze had zoveel van Hem gekregen! Ze wilde Hem heel veel terug geven! Jezus onderstreepte haar blijdschap. Hij zei: 'Uw zonden zijn u vergeven.' Dat was al gebeurd. Hij zei het nog eens. Het was geen goedkoop vroom praatje maar een wonder van vergeving, een bron van nieuwe hoop en van nieuwe kracht. 'Uw geloof heeft u gered!'

Sommige dingen kun je niet vaak genoeg horen. Laat Jezus het ook nog maar eens tegen ons zeggen: 'Je zonden zijn je vergeven!' En laat Hij het maar herhalen: 'Je geloof heeft je gered!' Dat klinkt ons als muziek in de oren. Laten we dit ook vertellen aan elkaar, en samen blij zijn over Gods genade.

Kom! zoals je bent en aanbid God. Kom! zoals je bent en geef je hart. Kom! We zingen Opwekking 539.